

۱/۲	شماره‌ی صفحه:	نام و نام خانوادگی دانشجو:
سیستم‌های عامل	نام درس:	شماره‌ی دانشجویی:
دکتر غلامی رودی	نام مدرس:	رشته‌ی تحصیلی:
دوم سال تحصیلی ۱۳۹۷-۹۸	نیمسال:	
هشتاد دقیقه	زمان پاسخگویی:	شرایط:

دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل
دانشکده‌ی مهندسی برق و کامپیوتر

- ۱- درستی گزاره‌های زیر را با دلیل مشخص کنید (به قیدها دقต کنید). بدون توضیح خوب، نمره‌ای به جواب یک قسمت تحصیص نمی‌یابد.

۱.۱ اگر از بین چهار منبعی که در اختیار یک سیستم عامل است، دو منبع را بتوان به صورت Preemptive استفاده کرد، بن بست رخ نخواهد داد.

۲.۱ اگر هر منبع بتواند در هر لحظه توسط حداقل صفر و حداکثر دو پردازه استفاده شود، هیچ‌گاه بن بست رخ نمی‌دهد.

۳.۱ در الگوریتم زمانبندی Shortest Job First، اگر زمان پردازش پردازه‌ی i -ام وارد شده به صفت آماده باش $i = 3$ باشد، گاهی قحطی رخ می‌دهد.

۴.۱ در الگوریتم زمانبندی Round Robin، اگر هر پردازه پس از پایان برش زمانی خودش بلافاصله به صفت آماده باش برگردد، امکان قحطی وجود دارد.

۵.۱ در الگوریتم زمانبندی Round Robin با فرض اینکه برش زمانی هشت میلی ثانیه باشد و پنج پردازه در صفت باشند، ممکن است به پردازه‌ی آخر صفت پس از بیست میلی ثانیه پردازنده اختصاص یابد.

۶.۱ اگر به تکه‌های پراکنده‌ای از یک فایل دسترسی انجام می‌شود، فایل‌های نگاشت شده به حافظه (Memory-mapped files) نسبت به دسترسی به فایل با کمک توابع کتابخانه‌ای انتخاب بهتری هستند، چون سربار خطاهای صفحه در آنها کمتر است.

- ۲- مشابه سؤال یکم، درستی گزاره‌های زیر را با دلیل مشخص کنید.

۱.۲ در زمانبندی دیسک با الگوریتم آسانسور یا SCAN، فرض کنید درخواست‌های خواندن از شیارهای (Track) ۵، ۱۰، ۲۵، ۴۰، ۴۰ و ۷۰ وجود دارند و Head در شیار بیستم است و به سمت شیار صفرم در حرکت است. آخرین شیاری که در این الگوریتم خوانده می‌شود، شیار شماره‌ی ۲۵ است.

۲.۲ پردازه‌ای به ترتیب صفحه‌های شماره‌ی ۱، ۲، ۳، ۴، ۳، ۲، ۱، ۲، ۳، ۴ (عدد اول یک است) دسترسی دارد. با فرض اینکه تعداد قاب‌ها ۳ باشد و سیستم عامل از Pure demand paging و الگوریتم جایگزینی صفحه‌ی Least recently used استفاده کند، تعداد خطاهای صفحه شش است.

۳.۲ اندازه‌ی حافظه‌ی مجازی پردازه‌ای پنج صفحه بود و پردازه بعد از ده بار دسترسی به حافظه دچار هفت خطای صفحه شد. اگر سیستم عامل از الگوریتم جایگزینی صفحه‌ی Optimal استفاده کرده باشد، امکان دارد چهار قاب به پردازه اختصاص یافته باشد.

۲/۲	شمارهی صفحه:	نام و نام خانوادگی دانشجو:
سیستم‌های عامل	نام درس:	شمارهی دانشجویی:
دکتر غلامی رودی	نام مدرس:	رشتهی تحصیلی:
دوم سال تحصیلی ۱۳۹۷-۹۸	نیمسال:	
هشتاد دقیقه	زمان پاسخگویی:	شرایط:

دانشگاه صنعتی نوشیروانی بابل
دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر

- ۳- فرض کنید اندازه‌ی آدرس منطقی بیست بیت و آدرس فیزیکی هجده بیت باشد. به پرسش‌های زیر با دلیل پاسخ دهید (آدرس‌ها در مبنای شانزده هستند).

۱.۳ اگر جدول صفحه ۱۰۲۴ سطر داشته باشد، اندازه‌ی صفحه چقدر است؟

۲.۳ اگر آدرس منطقی 4C9A5 به آدرس فیزیکی 3A5A5 نگاشت شده باشد، حداقل اندازه‌ی صفحه چقدر می‌تواند باشد؟

۳.۳ اگر اندازه‌ی صفحه ۴۰۹۶ بایت باشد و آدرس‌های منطقی 4C9A5 و 338AA به ترتیب به آدرس‌های فیزیکی 359A5 و 138AA نگاشت شده باشند، شماره و مقدار چه سطرهایی از جدول صفحه بدست می‌آید؟

۴.۳ با فرض قسمت قبل، چه آدرس منطقی ممکن است به آدرس فیزیکی 139A5 نگاشت شده باشد؟

۵.۳ فرض کنید از صفحه‌بندی دوره‌ای استفاده شود و جدول صفحه‌ی بیرونی (Outer page table) و هر جدول صفحه‌ی داخلی (Inner page table) شصت و چهار سطر داشته باشد. اندازه‌ی صفحه چقدر است؟

- ۴- سیستم عاملی از الگوریتم زمانبندی صف چند رده‌ای (Multi-level queue) استفاده می‌کند. الگوریتم صف اول Round robin با برش زمانی ده میلی ثانیه و الگوریتم صف دوم Shortest job first در حالت Preemptive است. بین صف‌ها نیز از زمانبندی اولویت در حالت Preemptive استفاده می‌شود. پردازه‌ی A در زمان صفر و با زمان پردازش سی میلی ثانیه به صف دوم، پردازه‌ی B در زمان ده میلی ثانیه و با زمان پردازش پنج میلی ثانیه وارد صف اول و پردازه‌ی C در زمان بیست میلی ثانیه و با زمان پردازش پنج میلی ثانیه وارد صف دوم وارد می‌شود. نمودار Gantt را برای زمانبندی این پردازه‌ها نمایش دهید.

با آرزوی موفقیت شما در این آزمون، درخواست می‌کنم به زمان پاسخگویی امتحان دقت کنید. همچنین، در زمان آزمون به پرسشی پاسخ داده نمی‌شود.